

**IZVJEŠĆE o vođenim pregovorima za sklapanje
Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o
prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom
prometu**

OPIS STANJA

Pružanje usluga u zračnoj plovidbi se u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine od 2000. odvija temeljem dvostranih Sporazuma o prijenosu odgovornosti za pružanje usluga u zračnom prometu iznad dijela teritorije Bosne i Hercegovine iz 2000. i 2001. U donjem dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine (do razine leta FL290, 29000 stopa) usluge u zračnoj plovidbi do sada je pružala Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., dok je u gornjem dijelu zračnog prostora odgovornost za pružanje usluga u zračnoj plovidbi podijeljena između Hrvatske kontrole zračne plovidbe d.o.o. (nadalje: HKZP) i Kontrole letenja Srbije i Crne Gore SMATSA d.o.o. (nadalje: SMATSA)

Bosna i Hercegovina je projekt uspostave svojeg pružatelja usluga u zračnoj plovidbi započela 2007., a 2009. osnovana je Agencija za pružanje usluga u zračnoj plovidbi Bosne i Hercegovine (nadalje: BHANSA). No i nakon toga usluge u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine još uvijek pružaju HKZP i SMATSA. Glavni razlog ovome bila je potreba uspostave cijelog sustava upravljanja zračnim prostorom od strane Bosne i Hercegovine kako na operativnoj razini tako i na institucionalnoj razini. Imajući u vidu kako je ovo jedinstveni takav projekt u Europi te njegovu složenost te nedostatak prethodne pripreme razvidno je bilo da će provedba ovog projekta potrajati više godina. Samo na operativnoj razini neophodno je bilo osigurati svu infrastrukturu i opremu što je samo po sebi dugotrajan i složen postupak te uz to osigurati te kasnije osposobljavati stručno (kontrola leta, tehnika...) i administrativno osoblje BHANSA. Ovo je bio iznimno složen zadatak s financijskom i organizacijskog pogleda. Povrh toga neophodno je bilo uspostaviti i unutarnje procedure te sustave sigurnosti i kvalitete sukladno uvjetima propisanim u relevantnom međunarodnom i EU zakonodavstvu.

Tijekom godina Bosna i Hercegovina je gradila svoj sustav uz potporu Republike Hrvatske, Republike Srbije i EUROCONTROLA, kako institucionalnu razinu zrakoplovnih vlasti i njihovih odgovornosti i ovlasti tako i operativnu stranu kroz uspostavu i razvoj BHANSA. U to vrijeme je organizirani niz sastanaka na državnoj i operativnoj razini kojima je glavni cilj bio praćenje provedbe cjelokupnog projekta te rješavanje globalnih problema koji mogu provedbu usporiti ili zaustaviti. Tako je krajem 2012. uz potporu uspostavljena nova struktura, tzv. Projektni tim za upravljanje tranzicijom BHATM sustava čiji su članovi predstavnici BHANSA, HKZP i SMATSA. Projektni tim je imao zadatak uspostaviti svoju projektnu strukturu koja bi se bavila operativnim, zakonodavnim i financijskim aspektima ove tranzicije. Također je uspostavljeno i Nadzorno tijelo Projektnog tima čiji su članovi predstavnici BHANSA, HKZP, SMATSA te predstavnici zrakoplovnih vlasti triju država. Nadzorno tijelo nije nakon toga održalo niti jedan sastanak. No, rad Projektnog tima i njegove projektne strukture doveo je cijeli projekt te sve administrativne i operativne aspekte istog do određene faze završenosti u kojoj se sa EUROCONTROLOM počelo pregovarati o prikladnom datumu tranzicije. Imajući u vidu složenost ovog procesa te činjenicu da cijeli sustav upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine nije ispitan u okruženju stvarnog prometa, ocijenjeno je da se tranzicija provede postepeno. U tom smislu je dogovoreno da BHANSA počne pružati usluge u donjem dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine (do razine leta FL320, 32000 stopa) te će se o daljnjem proširenju nadležnosti BHANSA razgovarati naknadno temeljem analize situacije od samog preuzimanja

kontrole zračne plovidbe od BHANSE te sve pozitivne i negativne učinke istog na korisnike zračnog prometa, HKZP i SMATSU te konačno cjelokupnu Europsku mrežu.

Jedna od ključnih aktivnosti za realizaciju cjelokupnog projekta je i sklapanje međudržavnih sporazuma o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu kojim bi se uspostavi međunarodno pravni okvir za prijenos i raspodjelu odgovornosti i nadležnosti za sigurno i učinkovito pružanje usluga u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine nakon uspostave i početka inicijalnih operacija BHANSA.

TIJEK PREGOVORA

Sukladno navedenom Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture je u 2014. pripremio nacrt Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu temeljem predloška međudržavnog sporazuma izrađenog od strane EUROCONTROLA dodatno prilagođenog trenutačnoj situaciji. 23. travnja o.g. u Zagrebu je organiziran sastanak hrvatskog i bosansko-hercegovačkog izaslanstva sa ciljem razmjene informacija o napretku procesa tranzicije BHATM sustava kao i usuglašavanja daljnjeg zajedničkog postupanja u procesima vezanim za uspješnu i sigurnu provedbu tranzicije BHATM sustava. Hrvatske izaslanstvo je prezentiralo nacrt Sporazuma te izaslanstva zapisnički konstatiraju da prezentirani nacrt Sporazuma predstavlja prihvatljivu osnovu za pokretanje unutarnjih postupaka za sklapanje i izvršavanje istog.

Nakon dodatnih konzultacija sa svim zrakoplovnim subjektima Republike Hrvatske kao i međunarodnim organizacijama nadležnim za civilno zrakoplovstvo ovo Ministarstvo je unijelo određene izmjene u Sporazum te je 6. kolovoza o.g. započelo postupak usvajanja prijedloga Odluke o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, Vlada Republike Hrvatske je na 180. sjednici održanoj 28. kolovoza o.g. donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu. Nacrt Sporazuma koji je spomenutom Odlukom prihvaćen kao osnova za vođenje pregovora predviđao je obostrani prijenos ovlasti, od strane Bosne i Hercegovine zbog operativnih potreba HKZP te zadržavanje neophodne razine protoka i sigurnosti zračnog prometa, a od strane Republike Hrvatske zbog operativnih potreba prilaza na Aerodrom Mostar. Ovo je bilo određeno Prilozima Sporazumu.

Izaslanstva Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine održala su dva kruga službenih pregovora za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu.

Prvi krug pregovora održan je 23. listopada o.g. u Sarajevu u prostorijama BHANSA. Tijekom pregovora utvrđeno je da prijedlog Sporazuma koji je prezentiralo izaslanstvo Bosne i Hercegovine odstupa od prijedloga Sporazuma usvojenog od Vlade Republike Hrvatske i to kako slijedi:

- nije predviđen prijenos ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prostoru Republike Hrvatske (temeljem dogovora na operativnoj razini);
- sukladno gore navedenom Prilog 2. Sporazuma sadrži potpuno drukčije odredbe te detaljnije propisuje financijski aspekt provedbe ovog Sporazuma;
- također je utvrđeno da razina kvalitete i dosljednosti prijevoda i izričaja nije prihvatljiva;

- odredbe čl. 11. su u suprotnosti, a uz to izaslanstvo Bosne i Hercegovine nije prezentiralo svoj ispravni i cjeloviti prijedlog izričaja tog članka.

Tijekom rasprave dogovoreno je da se prihvaćaju sve intervencije iz prijedloga Republike Hrvatske u smislu poboljšanja kvalitete prijevoda i izričaja. Također je dogovoreno da se Prilog 2. prihvaća na način kako gaje predložilo izaslanstvo Bosne i Hercegovine, Iako odstupa od teksta koji je Odlukom Vlade Republike Hrvatske usvojen kao osnova za vođenje pregovora ovo rješenje je znatno povoljnije jer se istim otklanja potreba prijenosa ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu u zračnom prostoru Republike Hrvatske, a predloženi novi izričaj Prilog 2. je u potpunosti identičan prethodnom dogovoru o istom postignutom na operativnoj razini. Izričaj čl. 7. je izmijenjen u smislu obveze suradnje koja proizlazi iz odredaba Sporazuma o uspostavi Funkcionalnog bloka zračnog prostora Središnje Europe te Sporazuma o suradnji Nacionalnih nadzornih tijela sklopljenih 5. svibnja 2011. u Brdo kod Kranja, Republika Slovenija. Odredbe čl. 11. su ostale sporne i o istom se nakon rasprave izaslanstva nisu sporazumjela, Dogovor za daljnje aktivnosti po tom pitanju je bio da izaslanstvo Bosne i Hercegovine elektroničkim putem dostavi svoj konačni i cjeloviti prijedlog te da će izaslanstva svoja stajališta također razmijeniti elektroničkim putem. Prijedlogom Sporazuma se također ugovara i privremena primjena ovog Sporazuma od datuma njegovog potpisivanja na što nije bilo primjedbi.

Nakon detaljne analize prijedloga Bosne i Hercegovine izaslanstvo Republike Hrvatske je pripremiло stajalište i obrazloženje s ciljem da se prihvati naš inicijalni prijedlog izričaja čl. 11. Stajalište je temeljeno nedorečenošću prijedloga Bosne i Hercegovine kao i nemogućnosti istovremene primjene dva različita koncepta odgovornosti.

U Zagrebu je 4. studenog o.g. održan sastanak voditelja izaslanstava Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, gospode Dana Simonića i Omera Kulića, na kojem je prihvaćen prijedlog hrvatske strane vezan za čl. 11 te su voditelji izaslanstava potpisali Memorandum o suglasnosti, a sastavni dio ovog Memoranduma je i parafirani tekst Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu. Potpisom ovog Memoranduma oba izaslanstva su prihvatila konačni tekst Sporazuma, a Bosna i Hercegovina je također preuzela i obvezu završetka službenog postupka dezinacije/imenovanja HKZP za pružanje usluga u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine prije početka inicijalnih operacija BHANSA, 13. studenog o.g.

VOpiELJ IZASLANSTVA

Dan Simonić /

& /yvvvy

Zagreb, 1. prosinca 2014.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 12. stavak 1. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/1996), a u vezi s člankom 31. stavak 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011 i 119/2014), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2015. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o vođenim pregovorima za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, aktom, KLASA: _____, URBROJ: _____ od _____. ____ 2014. godine.
2. Utvrđuje se da je usuglašeni tekst Sporazuma u skladu s utvrđenom osnovom za vođenje pregovora i sklapanje Sporazuma.
3. Sporazum iz točke 1. ovoga Zaključka će, u ime Vlade Republike Hrvatske, potpisati ministar pomorstva, prometa i infrastrukture.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Usvajanjem predmetnog zaključka Vlada Republike Hrvatske prihvća izvješće službenog izaslanstva Republike Hrvatske o vođenim pregovorima za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o prijenosu ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu te prihvća i konačni prijedlog teksta Sporazuma utvrđen od strane oba izaslanstva.

Zaključkom se također utvrđuje da će predmetni Sporazum u ime Vlade Republike Hrvatske potpisati ministar pomorstva, prometa i infrastrukture, dr. se. Siniša Hajdaš Dončić.

Nadalje, usvajanjem ovog Zaključka omogućuje se pokretanje daljnjih aktivnosti vezanih za samo potpisivanje Sporazuma stoje neophodno učiniti u što kraćem roku.

Predmetnim Sporazumom uspostavlja se međunarodno-pravni okvir za prijenos ovlasti za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Dodacima Sporazuma utvrđuje se točan opseg zračnog prostora, opisanog horizontalnim i vertikalnim granicama, u kojem će se izvršiti prijenos ovlasti za pružanje navedenih usluga. Jedna od obveza koje proizlaze iz ovog Sporazuma je i sklapanje sporazuma o suradnji između Nacionalnih nadzornih tijela država ugovomica. Sklapanjem ovog Sporazuma Bosna i Hercegovina prenosi ovlast za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu u dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine Hrvatskoj kontroli zračne plovidbe d.o.o., a u svrhu osiguranja optimalne iskoristivosti zračnog prostora te postojećih prometnih tokova kao i u cilju održavanja visoke razine sigurnosti zračnog prometa u tom dijelu zračnog prostora Bosne i Hercegovine.

Ovaj Sporazum također utvrđuje načela odgovornosti za štetu, ključnog elementa prilikom pružanja bilo kojih prekograničnih usluga. Sporazum ne ugrožava suverenitet obiju država u njihovom državnom području te daje ovlast nadležnim pružateljima usluga u zračnoj plovidbi za sklapanje operativne sporazume kojima će se definirati i specificirati primjenjiva pravila i procedure.